

به نام خداوند جان و خرد

آزمون درس: فارسی ۱ پایه: دهم نام و نام خانوادگی: رشته تحصیلی:

طراح سوال: فریبا سرایانی تعداد سوالها: ۱۷ تعداد صفحات: ۳

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱- برای هریک از واژه های مشخص شده یک برابر معنایی مناسب بنویسید. (نمره)

(الف) بزرگان به هر حق و باطلی از جای نشوند .

(ب) عزمت ضامن دوام جهان شد.

۲- در عبارت زیر یک جفت واژه متضاد بیابید. (نمره)

هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم در حضيض هم میتوان عزیز بود.

۳- املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. (نمره)

(الف) آب (اجل / عجل) که هست گلوگیر خاص و عام / بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد.

(ب) عاقل از منافع دانش هرگز نومید نگردد و در دفع مکاید دشمن تأخیر (ثواب / صواب) نبیند.

۴- با توجه به معنای واژه ها، املاي سه گروه از واژگان زیر نادرست است؛ آنها را بیابید و

درستشان را بنویسید. (۱/۵ نمره)

ورته: مهلکه فرغت : جدایی لئیمی: پستی نمط: روش
امارت کردن : آباد کردن

۵- در متن زیر واژه های نادرست را بیابید و درستش را بنویسید. (نمره)

آنکه هزم زیادت داشت و بارها دست برد زمانه جافی را دیده بود، سبک روی به کار آورد. دیگری هم که از پیرایه خرد و زخیرت تجربت بی بهره نبود با خود گفت:

۶- الف) در متن زیر حذف را بیابید و نوع آن را مشخص کنید. (۱/۵ نمره)

نیکو خو، بهتر هزار بار از نیکو رو.

به وقت نومیدی امیدوارتر باش و نومیدی را در امید بسته دان و امید را در نومیدی.

(ب) نقش دستوری ضمیر متصل را در بیت زیر مشخص کنید.

حسنه به اتفاق ملاحظت جهان گرفت / آری به اتفاق جهان میتوان گرفت.

قلمرو ادبی (۶ نمره)

۷- در میان آثار زیر، نام پدیدآورنده دو اثر در مقابل آن نادرست نوشته شده است؛ آن دو را مشخص کنید. (۱ نمره)

(الهی نامه: عطار نیشابوری) - (قابوسنامه: خواجه نظام الملک) - (گلستان: سعدی) - (سفرنامه: ناصر خسرو) - (گوشواره عرش: سلمان هراتی)

۸- در بیت زیر، آرایه درست را از کمانک مقابل آن انتخاب کنید. (۵/۱ نمره)

گفتم که بوی زلفت گمراه عالم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید

(حس آمیزی / ایهام)

۹ - مفهوم نمادین هر یک از موارد مشخص شده را بنویسید. (۱ نمره)

الف) گشت یکی چشمه سنگی جدا / غلغله زن، چهره نما، تیزپا

ب) صبا بر آن سر زلف ار دل مرا بینی / ز روی لطف بگوش که جا نگه دارد

۱۰ - در بیت زیر، یک استعاره بیابید و مفهوم آن را بنویسید. (۵/۱ نمره)

در مملکت چو غرش شیران گذشت و رفت / این عوعوی سگان شما نیز بگذرد

۱۱ - در هر یک از موارد زیر با توجه به بخشهای مشخص شده کدام آرایه دیده میشود؟ (۱ نمره)

الف) چون بگشایم ز سر مو شکن / ماه ببیند رخ خود را به من

ب) و صداقت شیرین ترین لبخند بر لبان اراده توست.

۱۲ - مصرع دوم بیت زیر را بنویسید (۱ نمره)

چه زخم چونای هر دم ز نوای شوق او دم

قلمرو فکری (۷ نمره)

۱۳ - ابیات و عبارات زیر را به نثر روان برگردانید. (۳ نمره)

الف) همه کس را به سزا حق شناس باش ، خاصه قرابت خویش را.

ب) در بدایت بند و چاه بود، در نهایت تخت و گاه بود.

ج) دالا معاش چنان کن که گر بلغزد پای / فرشته ات به دو دست دعا نگه دارد.

د) بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم / تا سختی کمان شما نیز بگذرد.

۱۴ - کدامیک از گزینه ها با بیت زیر قرابت معنایی بیشتری دارد؟ (۵/۱. نمره)

«ما بارگه دادیم، این رفت ستم بر ما / بر قصر ستمکاران، گویی چه رسد خذلان؟!»

الف) وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب / بردولت آشیان شما نیز بگذرد

ج) زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت / ناچار کاروان شما نیز بگذرد.

د) در مملکت چو غرش شیران گذشت و رفت / این عوعوی سگان شما نیز بگذرد.

۱۵ - در بیت زیر، مقصود از قسمت‌های مشخص شده چیست؟ (۱ نمره)

«ای تو رَمه سپرده به چوپان گرگ طبع این گرگی شبان شما نیز بگذرد

۱۶ - مفهوم هر یک از موارد زیر را بنویسید. (نیاز به نوشتن معنی نیست) (۵/۱ نمره)

الف) ملک تعالی اورا دولت پر دولت زیادت کرد

ب) هم مرگ بر جهان شما نیز بگذرد / هم رونق زمان شما نیز بگذرد.

۱۷ - پیام محوری درس (چشمه) چیست؟ (۱ نمره)